'La vista renúncia', de Mònica Roselló i Jordi Guillumet, al Lumínic

20 anys de la Montoriol

Art i arts

JUAN BUFILL

La galeria Esther Montoriol ha complert els seus primers vint anys d'existència i ho celebra presentant l'exposició col·lectiva *Momentum. 20 anys d'art* (fins a final de maig). La selecció s'ha limitat a 20 artistes i se n'han quedat fora alguns dels millors que han exposat assíduament en aquesta galeria: Jep Brengaret, Juan Escudero, Víctor Pérez-Porro, Manel Rubiales i Jordi W. Saladrigas, entre d'altres.

En el context barceloní, la galeria Esther Montoriol es distingeix per dos conceptes que, sumats, li atorguen la seva singularitat. En primer lloc, l'espai, que té dos pisos, un de sostre alt i un altre de més íntim, i que és d'una amplitud extraordinària per a un local tan cèntric. I en segon lloc, el criteri de la galerista, alhora obert i selectiu, que no segueix una sola línia principal, sinó diverses i vàlides. Aquestes virtuts s'aprecien en la gran col·lectiva anual d'art contemporani en petit format "DeliCARTessen". A la mostra actual dhi estaquen les dues escultures de Cesc Riera, les dues pintures de Sabine Finkenauer (de la seva primera individual en aquesta galeria), el gran format de Matías Krahn, les fotografies de Mariano Zuzunaga, Hiro Matsuoka i Aleydis Rispa i les figuracions de Marcos Palazzi i d'Eduard Resbier.

Menció a part mereix el barceloní De Val, de qui s'exposen tres obres. Va ser un dels artistes conceptuals més brillants de la seva generació, però la seva proposta era molt diferent de l'art anomenat conceptual, ja que aquesta etiqueta s'associava a unes maneres ja codificades per grups com Fluxus i per altres artistes. Abans de la seva prematura mort, De Val va tenir temps de realitzar un conjunt d'obres que significaven reflexions lúcides sobre el sistema de l'art –institucional i comercial– i que aconseguien fer alguns passos de rosca als plantejaments de Duchamp, cosa que no és fàcil. De Val prenia iniciatives desacralitzadores de l'art que a Duchamp no se li

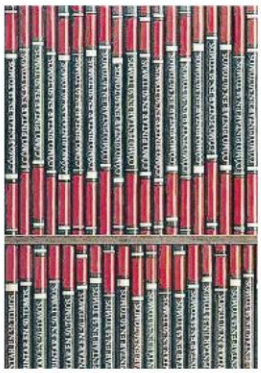

Una de les tres obres del barceloní De Val
Com pintar en 50 volums, 1999, oli sobre fusta

havien ocorregut, com aquelles falses exposicions col·lectives internacionals, compostes per obres molt "personals", "trencadores" i "a l'última", en sintonia amb l'art internacional del moment: eren obres firmades per molts, però realitzades totes per ell. En el context de l'art català, l'obra de De Val es pot equiparar a la d'Ignasi Aballí i Joan Fontcuberta, però és molt diferent. Més divertida, sense ser menys profunda. Per cert: si cregués en el més-enllà promès pels profetes, jo diria que és De Val qui està instal·lant en deserts, platges i boscos de diferents països aquests monòlits misteriosos que últimament són notícia.

Mònica Roselló i Jordi Guillumet. Dins del festival de fotografia Lumínic, que se celebra a Sant Cugat fins al 2 de maig, és molt recomanable l'exposició *La vista renuncia* (a la Casa Museu Cal Gerrer). És un conjunt d'instal·lacions fotogràfiques o parafotogràfiques –amb objectes i projeccions de llum– que es va presentar per primera vegada al Palau Solterra de la Fundació Vila Casas (Torroella de Montgrí) el 2018. Com a les anteriors propostes conjuntes *Taula rasa* i *L'Armari de l'Arquitecte*, Roselló i Guillumet proposen suggestives reflexions entorn de la imatge i la fotografia, l'objectivitat i la subjectivitat, la projecció física i mental, l'aparença i l'amagat. En les seves *Arquigrafies* fan servir cites explícites, literàries com *L'elogi de l'ombra* de Tanizaki i altres textos de Severo Sarduy, Proust i Cortázar i –principalment– una referència fotogràfica: els arquetips industrials de Bernd i Hilla Becher, l'objectivitat dels quals es complauen a transfigurar en fantasmagories. Ho fan amb mètodes semblants a la llanterna màgica i les ombres xineses, però projectant instal·lacions objectuals en comptes de dibuixos plans. En aquest qüestionament de la percepció i l'objectivitat, el referent més essencial de la seva reflexió seria el mite de la caverna de Plató, que aquesta parella d'artistes reformula amb mitjans fotogràfics i amb uns instruments moderns.●

CRÍTICA DE **MÚSICA CLÀSSICA**

La superlliga

Orquesta Musica Aeterna

Direcció: Teodor Currentzis
Lloc i data: Palau de la Música Catalana (23/IV/2021)

JORGE DE PERSIA

Teodor Currentzis es mostra tal com és; proposa el seu univers musical sense complexos, almenys en aquestes versions de les simfonies núm. 40 i núm. 41 (*Júpiter*) de Mozart, que ha interpretat amb la seva orquestra en la parada barcelonina de la gira internacional. Aquesta proposta ens ha deixat veure el que sol passar, la dificultat que suposa l'obra en sol menor per a l'intèrpret. Penúltima simfonia, summa mozartiana, de la proporció, de l'ús instrumental, de la transgressió, va sonar de manera irregular (a la sessió de les 18 h va ser més fresca segons comentaris d'Antoni Colomer, present en totes dues), si bé en un marc orquestral de qualitat general.

És una orquestra jove, de resposta molt ràpida a les demandes del director, com es va veure en algun moment amb les dinàmiques. Seccions eficaces –trompes no gaire enllà a l'Andante, però naturals– i també algun detall de les fustes que en general van oferir qualitat. Molt bon so a la corda, tot i que una mica carregats els baixos en passatges de l'Allegro final en què Currentzis imposava criteri, fins i tot amb cops d'arc més propis del barroc, o accents contraposats en el Minueto. La *Júpiter* va anar més sobre rodes, intensa i ràpida al començament i al final, amb molt bon fraseig, dinàmiques i tractament de plànols a l'Andante i Menuetto centrals, potser el millor, sensible i coherent.

No hi ha lloc per a consideracions estilístiques, ja que Currentzis apel·la al que sent, i això és el que agrada, tot i que de vegades distant del que va dir el compositor. Nosaltres no deixem de veure aquestes músiques a través del tamís romàntic que ha obnubilat quantitat de referències simbòliques pròpies del diàleg amb l'espectador de llavors. Però hi ha coses inapel·lables. El director ha de ser tan poc visible com sigui possible per al públic, i és l'únic que no emet sons, i menys encara sorolls. I el taloneig és propi del flamenc... terreny de l'espectacle. Ja ens són coneguts els mecanismes de promoció de superestrelles amb propòsits de negoci. A la vida musical normal i eficaç d'un país s'hi imposa una superlliga d'intocables, alimentada per sectors de la crítica que, per als qui ja compten els anys, veiem que solen durar una dècada. Joves pianistes russos i xinesos, joves directors que van aprenent amb els músics veterans de les orquestres. En aquesta superlliga de la música ens preguntem per què un director dels de primera no puja al podi d'una orquestra com la nostra. I no és que no valori la capacitat musical de l'organisme, sinó que li duria més temps d'assajos, i això són diners, i perquè és més fàcil treballar amb orquestres amb qui es pot aprofundir d'entrada sense assumir riscos que són propis de la professió. Fer música és exposar-se.

I com ens afecta aquest superbarem? Que part del públic va amb entusiasme a veure les estrelles i no sabem explicar-li que amb feina i bon director aquests Mozart també podrien entusiasmar amb qualitat a l'OBC. Prenguem consciència d'aquesta superlliga i dels valors a què hem de donar suport. Ens venen que Dudamel va a l'Òpera de París només per la seva capacitat esteticomusical; interessa la seva projecció mediàtica. Hi ha un sector de la vida musical marcat pel màrqueting que s'imposa al dia a dia feixuc a la vida de cada músic seriós.●

CRÍTICA DE **MÚSICA POP**

Plenitud

Ferran Palau

Lloc i data: Barts (24/IV/21)

RAMON SÚRIO

El Guitar Bcn va acollir l'estrena de *Parc*, l'àlbum que culmina la trilogia màgica de Ferran Palau, després de *Kevin* i *Blanc*. El cantautor de Collbató va esgotar les entrades als dos passis a l'auditori del Paral·lel. Convertit en mestre de la sobrietat, res no és superflu en la seva música. Amb l'essencial ha construït un univers propi i un so modern, reconeixible i, el que és millor, addictiu.

La fórmula s'ha anat repetint, però lluny d'estancar-se, a cada cançó mostra nous detalls i així, sense sortir del cànon, expandeix el seu minimalisme cap a horitzons en què conviuen el pop lluminós amb arranjaments d'atmosfera *lynchiana*, el so sintètic amb una guitarra elèctrica que sembla jazz, no en va la toca el seu productor, mà dreta i cosí Jordi Matas, un músic experimentat en el jazz i la improvisació.

Els altres membres de la seva greixada banda són Joan Pons a la bateria i Dani Comas al baix, que més que músics són la seva família. No estranya que en finalitzar el concert s'abracin amb emoció, com si no s'acabessin de creure el que han aconseguit: convertir-se en punta de llança del nou pop cantat en la llengua de Verdaguer i Maragall. I si bé la poètica de Palau és més senzilla, no per això menys emotiva, jugant amb rimes i estrofes que es repeteixen i penetren, ja sigui "l'alta densitat de l'aire" de *Kevin* o les "orenetes a càmera lenta" d'*Univers*.

Està tan segur del seu repertori que es permet començar amb els *hits* abans d'abordar unes estrenes iniciades amb *Reflexe*, assentant un *mood* entre sintètic, jazzy i uns desarmants "na, na, nàs". El seu dream pop líquid va seguir amb *Lluny*, *Perdó* la titular *Parc*, un *Perfecte* amb picades d'ullet al hip-hop i la carícia lounge de *Blau*. L'original *Amor*, amb veu deformada, la van deixar per al final, rúbrica a la seva plenitud artística.●

GUIA DEL TEMPS LLIURE

TEATRES

ALMERIA TEATRE Sant Lluís, 64. T 93 351 82 31. **Terrorífica comèdia** .Dj a dss a 19h.dg a 17h. **L'altre-microbert** Dss a 13h. **Impro a gogó** 2/5 a 12h.Venda a almeriateatre.com i taquilla

ANTIC TEATRE c/Verdaguer i Callís, 12 <M>Urquinaona. 4 de maig **«Mandonguilles de frenillo de Roger Peláez»**. Més info: www.anticteatre.com

ANTIC TEATRE c/Verdaguer i Callís, 12 <M>Urquinaona. 2 de maig **«Inmunda de Janika»**. Més info: www.anticteatre.com

ANTIC TEATRE c/Verdaguer i Callís, 12 <M>Urquinaona. 29 i 30 d'abril **«Vida, muerte y resurrección de Elias Miguez/** Cia. Layaya». Més info: www.anticteatre.com

ANTIC TEATRE c/Verdaguer i Callís, 12 <M>Urquinaona. 26 d'abril **«Fluxclub de Habitual Video Team»**. Més info: www.anticteatre.com

BIBLIOTECA DE CATALUNYA (Hospital, 56/M Liceu). **Canto jo i la muntanya balla** d'Irene Solà, dramatúrgia de Clàudia Cedó, direcció de Guillem Albà i Joan Arqué. Entrades a laperla29.cat i a partir d'1,5h abans de cada funció a la taquilla

CONDAL (Av. Paral·lel, 91. Tel. 93 442 31 32). **Alguns neixen estrellats**, dv. i dss., 17.30 i 20 h; dj. 6/05, 20 h. **Pegados, el musical**, dt., dc., dj. i dg., 20 h. I el dgs. 9 i 16 maig **El gran llibre màgic**, a les 12 h. teatrecondal.cat i promentrada.com

EL MALDÀ, (c/Pl,5). Telf. 93 164 77 78 **Mistela, Candela, Sarsuela.** Epidèmia Teatre. Per compra d'entrades, consulta d'horaris i preus (www.elmalda.cat)

GOYA (Joaquín Costa, 68. 93 343 53 23). **Escape room** de Joel Joan i Héctor Claramunt, de dt. a dv., 20 h; dss., 17.30 i 20 h; dg., 18 h. **El monstre de colors**, dg., 11 i 12.30 h. teatrego ya.cat i promentrada.com

JOVE TEATRE REGINA (Sèneca 22 T. 932181512) Familiar: **"El Conillet Blanc".** Matinals dg: **"El Misteri de Houdini"** Espectacle de màgia + teatre + Scaperoom. A partir de 6 anys. Info: www.jtregina.com

LA BADABADOC TEATRE c/ Quevedo 36 bj Bcn 930245140. **Sería una pena que se marchitaran las plantas** 8/04 al 02/05 20 hs (ju-dom) e/anticipadas www.labadabadoc-teatro.com 930245140

LA PUNTUAL. C/ Allada Vermell, 15. <M> Jaume I.639 305 353 **"Sant Jordi, la Princesa i el Drac"** Cia. La Puntual. Titelles de taula. +3 anys. Dv. 18h.; Ds. 12h. i 18h.; Dg. 12h. i 17h. A partir de 7€ www.lapuntual.info

LA VILLARROEL (Villarroel, 87. Tel. 934 511 234). **Classe**, de dt. a dv., 20 h; dss., 17.30 i 20 h; dg., 18.30 h. lavillarroel .cat i promentrada.com

ROMEA (Hospital, 51. 93 301 55 04). **Atalaya:** del 28 abril al 9 maig **Rey Lear**, de dc. a dss., 20 h; dg., 18 h. teatreromea.cat i promentada.com

SALA ATRIUM Consell de cent, 435 BCN · 931824606 La lleugeresa i altres cançons, d'Aida Osel, Ivan Benet i Víctor Borràs. Dmc a Ds a les 20h i Dg a les 18.30h. Venta d'entrades a www.entradium.com

SALA BECKETT. Sandra. Del 07/04 al 02/05. Dt a Dss 19:30h. Dg 18:30h **Sota la neu.** Del 07/04 al 09/05. Dc a Dss 20h. Dg 18h. **Amazones.** Del 10/04 al 02/05. Dss 17h i 19h. Dg 12:30h. www.salabeckett.cat. C/ de Pere IV, 228-232. BCN.

SAT! Sant Andreu Teatre. c/ Neopàtria 54. T.933457930. 1 i 2 de maig i 8 i 9 de maig. **"Cuida't"**, Cia. Fes-t'ho com vulguis. A partir de 2 anys. Teatre visual. Consulteu www.sat-teatre.cat

TANTARANTANA TEATRE Les Flors, 22. Tel. 934417022. Fins 2/5 Produït Per Hiat pres. **La Meva Violència**; Familiar: Fins 16/5 Obskené pres. **Els Ocells Ho Fan, Les Balenes i Les Puces També** Fins 2/5 In/Off DArt De Desaparèixer Lentament

TEATRE AKADÈMIA. C.Buenos Aires, 47-49. BCN. 934951447 **Talkinh heads,** d'Alan Bennett amb Lurdes Barba, Imma Colomer i Lina Lamber. Del 21/4 al 9/5. De dx a dss a les 20 h i dg a les 18h. Entrades: teatreakademia.cat.

TEATRE DEL RAVAL St.Antoni Abat,12. Tel. 93 443 39 99. **Elles #cosasdechicas** Dv 20h i ds 17:30h. **Miss Tupper Sex** Ds 20h dg 19:30h. Entrades a teatredelraval.com

TEATRE LLIURE GRÀCIA. Montseny, 47. Fontana L3. **23 F Anatomia d'un instant**, d'A. Rigola a partir de J. Cercas / Heartbreak Hotel. Fins al 02/05. 30/04 sobretitols adaptats. www.teatrelliure.com, taquilles del teatre, Ticket Rambla (Rambla 99) i 93 289 27 70

TEATRE LLIURE MONTJUÏC. Pg. de Sta. Madrona, 40-46 / Pça. Margarida Xirgu 1. Poble Sec L3, Espanya L3-L1. **El bar que se tragó a todos los españoles** d'A. Sanzol. CDN. Estrena 28/04. Fins al 2/05 www.teatrelliure.com, taquilles del teatre, Ticket Rambla (Rambla 99) i 93 289 27 70

TEATRE NACIONAL DE CATALUNYA (Pl. de les Arts, 1). Sala Petita: **Galatea** de Josep M. de Sagarra. Dj. a dss., 19 h; dg., 18 h. Sala Tallers: **Heroïnes o res** d'Iván Morales. Dss., 19 h; dg., 18 h. Venda entrades i abonaments: www.tnc.cat

TEATRE POLIORAMA (Tel 93 317 75 99. La Rambla, 115). **Els Brugarol** de Ramon Madaula. Horaris: Dc, Dj i DV 20h; Dss 17h i 20h, Dg 18:30h. Venda d'entrades a teatrepoliorama.com

EXPOSICIONS D'ART

(*) Galeries adherides al Gremi de Galeries d'Art de Catalunya.

ART MAR. T. 93 488 18 68. www.grup-escola.com